

ÎNCHEIERE

07 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Daniel Pantea, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017,

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Trișca Mihail împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Igor Doroftei cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea de către stat a prejudiciului material și moral cauzat și a cheltuielilor de judecată suportate,

c o n s t a ț ă:

La 20 mai 2016, Trișcă Mihail a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea de către stat a prejudiciului material și moral cauzat și a cheltuielilor de judecată suportate.

În motivarea acțiunii menționează că, prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, din 14 aprilie 2003, devenită definitivă la 29 aprilie 2003, a fost admisă parțial acțiunea lui Trișcă Mihail și s-a obligat Primăria mun. Chișinău să-i acorde spațiu locativ, și anume apartament cu două odăi.

Susține reclamantul că, deși au expirat 12 ani din moment ce hotărârea a devenit executorie, până la data intentării acțiunii în instanță aceasta nu a fost executată.

Solicită, admiterea cererii, constatarea faptului încălcării dreptului său la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea din contul bugetului public național contravaloarea unui apartament cu două camere cu titlu de reparare a prejudiciului material și suma de 30 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral (f.d. 29).

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 iulie 2016, s-a atras în proces executorul judecătoresc Doroftei Igor în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 28).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 23 august 2016 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată a lui Trișcă Mihail, s-a constatat încălcarea dreptului reclamantului Trișcă Mihail la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești pronunțate de judecătoria sect. Râșcani, mun. Chișinău, la 14 aprilie 2003 (dosar nr. 2-36/03) și s-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul reclamantului Trișcă Mihail prejudiciul

moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești în mărime de 25 000 de lei. Totodată, pretențiile reclamantului Trișcă Mihail privind repararea de către stat a prejudiciului material cauzat și încasarea cheltuielilor de judecată suportate s-au respins ca neîntemeiate (f.d. 30, 34-38).

În susținerea soluției adoptate, prima instanță a reținut că, în speță termenul de neexecutare a hotărârii judecătorești constituie 13 ani 3 luni 26 zile.

Prin urmare, ținând cont de durata termenului neexecutării hotărârii judecătorești, comportamentul autorităților relevante, acțiunile întreprinse de executorul judecătoresc în scopul executării hotărârii irevocabile, caracterul obligației de executare și importanța pentru creditorul executării (miza pentru reclamant), și anume acordarea spațiului locativ reclamantului și familiei acestuia, instanța inferioară a conchis că a fost violat dreptul reclamantului Trișcă Mihail la executare în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău nr. 2-36/03 din 14 aprilie 2003, fapt ce i-a cauzat prejudicii de ordin moral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017 s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 23 august 2016 (f.d. 60, 61-68).

La 15 iunie 2017 reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Daniel Pantea a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d. 71-75).

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele faptice ce țin de fondul cauzei și s-a referit la temeinicia acțiunii invocând că, instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și a dat o apreciere arbitrară probelor.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul constată că, din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării recurentului și reprezentantului acestuia deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017 (f.d. 60, 61-68) pentru a determina respectarea termenului legal de declarare a recursului, însă decizia recurată a fost expediată participanților la proces prin scrisoarea de însoțire nr. 3002 din 15 februarie 2017 (f.d. 69), iar cererea de recurs a fost depusă la 15 iunie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe recurs (f.d.71), prin urmare calea de atac se consideră exercitată în termen.

Alegațiile reprezentantului recurentului precum că, instanța de apel a dat o apreciere arbitrară probelor, nu pot fi acceptate, or, în sensul regulilor din Secțiunea a II-a Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele inferioare, or, forța atribuită unei probe, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sînt în afara controlului instanței de recurs.

La fel, nu poate fi acceptat nici argumentul reprezentantului recurentului precum că, instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, or, potrivit dispozițiilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

În acest sens, completul menționează că reprezentantul recurentului, neconformându-se prevederilor legale, a dat apreciere în cererea de recurs comportamentului creditorului în procedura de executare, intimatul în speță, și nu a actului de dispoziție recurat, circumstanță care în esență face imposibilă exercitarea controlului de către instanța investită cu soluționarea căii de atac.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărîre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea

greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs notează că, reprezentantul recurentei nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, lipsit de conținut și evidențiază simplul fapt al dezacordului reprezentantului recurentului cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, instanța de recurs reamintește prin prisma jurisprudenței CtEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (*cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, iar circumstanțele de fapt invocate de reprezentatul recurentului în cererea de recurs nu constituie obiect al recursului, or recursul devolvează exclusiv circumstanțele de drept ale cauzei.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) și prevederile art. 437 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Daniel Pantea, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Daniel Pantea, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță